

[Inger Stilling Pedersen]

Jeg er mest ked af den holdning, der kommer til udtryk ved, at man siger, at sæt nu nogle kvinder skulle få det dårligt bagefter eller være blevet tvunget. Jamen vi må respektere, at vi er forskellige, men vi må ikke hindre nogen mennesker i at få den oplevelse, det er at få lov til at tilbringe den sidste tid eller de sidste timer sammen. Det giver tryghed hos den, der er meget syg eller døende, men også hos de pårørende, der måske lettere kommer igennem den periode, der følger efter. Jeg synes, man skulle lægge alle fordomme til side og prøve at se på, hvordan vi sikrer, at denne mulighed bliver virkeliggjort. Så kan vi i andre sammenhænge se på, at der også er andre, som er meget syge i længere perioder, og som egentlig skulle være på plejehjem eller er så handicappede, at vedkommende f.eks. ikke kan gå eller fjerne sig fra sin seng eller stol uden hjælp. Hvis vedkommende bliver passet hjemme, er det da rimeligt, at man får kompensation for nogle af de udgifter, man har. Det er måske en anden ting, man kan tage op. Her drejer forslaget sig konkret om, hvordan man sikrer mulighed for, at alle, der ønsker det, har en økonomisk mulighed for at være i eget hjem den sidste tid. Det er der næppe nogen der vil sige, at det vil vi ikke have, for der er så og så mange undskyldninger for det.

Derfor ønsker Kristeligt Folkeparti virkelig meget, at dette forslag bliver vedtaget. Man kan se på Århus Amt og Randers Kommune, hvordan det fungerer til fuld tilfredshed. Der skal flere hjemmehjælpere og flere hjemmesygeplejersker til, for i dag er de ved at blive slidt op i deres arbejde, fordi de gør langt mere, end de skal. Det er nemlig vigtigt, at disse personer også får tid til at snakke både med den syge og med de pårørende. Derfor må vi også lade penge følge med til kommunerne, som så amtet sparer. Jeg håber virkelig, at forslaget bliver vedtaget.

Jørgen Winther (V):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg ikke er ordfører for Venstre i denne sag, men jeg udtaler mig på egne vegne.

Jeg synes, det er et godt forslag, Socialdemokratiet her fremsætter, og i store træk kan jeg fuldt ud støtte det. Det, der er det helt væsentlige i dette forslag, er retten til frihed, at man, på samme måde som en gravid kvinde har ret til at få orlov, også får ret til frihed, hvis man ønsker at pleje en nær pårørende i eget hjem.

Udgangspunktet er, at der er omkring 16.000 kræftpatienter, der dør hvert år i Danmark. Heraf er det omkring 800, måske 900 patienter, der dør hjemme. Det, man ved ud fra undersøgelser, er, at over halvdelen af alle kræftpatienter ønsker at få lov til at dø hjemme. Det vil sige, at hvis de får optimale betingelser, vil det måske være omkring 8.000 patienter.

Jeg mener, der er rigtig mange fordele ved både plejeorlov og hjemmedød. For det første er der muligheder for mere tryghed i eget hjem end på sygehus, man er tæt ved nære familiemedlemmer, og en erfaring, jeg har gjort som praktiserende læge, er, at patienter ofte bliver mindre konfuse, når de kommer hjem, altså mindre forvirrede. Derhjemme er de trygge og hører kendte lyde og omgås kendte mennesker.

Smertebehandling er også fremragende ved hjemmesygeplejersker, der er mulighed for epidural kateter. Jeg har også erfaret, at der er mindre sorg hos de pårørende i det øjeblik, man har plejet en døende derhjemme, og den sorg, der så er bagefter, er mindre udtalt. Jeg ved ikke, om jeg tør sige det på denne måde, at det måske er, fordi man dermed føler, man har ydet det maksimalt mulige overhovedet over for den, man holder af. En anden ting er også, at der i dag er en tradition for, at mange praktiserende læger sygemelder de pårørende, hvis de pårørende ønsker at pleje en døende. Det er en etisk problematik, som vi også bør tage hensyn til.

En ting, jeg også synes er et problem, er, at det faktisk kun er velstillede familier, der har mulighed for at pleje døende i eget hjem. Familier med dårlige indkomster har ikke rigtig mulighed for det, for det er alt for smertefuldt. En praktiserende læge, der hedder Frede Olesen, har offentliggjort en stor undersøgelse i Ugeskrift for Læger, hvor han direkte påviser, at nogle familier må gå fra hus og hjem, når de har plejet en døende i eget hjem. Det er ikke en værdig måde at behandle disse mennesker på.

En væsentlig ting i hele problematikken er, at når patienter har fuld information om deres sygdom, er det netop dem, der ønsker hjemmepleje. Så lang tid der er håb om, at man kan blive rask, ønsker langt de fleste selvfølgelig at blive indlagt på sygehus.

Et af problemerne, man også kender i dag, er, at hvis en pårørende ønsker at pleje en døende og de pågældende bor i hver sin kommune, har